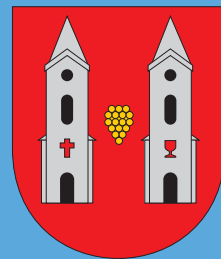

SOBĚHRD SKÝ ZPRAVODAJ

Soběhrdy | Mezihoří | Phov | Žiňany | Žiňanky

zdarma • čtvrtletník vydává Obecní úřad Soběhrdy • ročník 10 • číslo 1 • leden 2018

Úvodní slovo

Starosti pana starosty

Vstoupili jsme do roku, který bude pro Českou republiku významný a důležitý.

Důležitý jednak pro to, že bychom se měli dočkat nové vlády. To, co předvedli parlamentní politici v prvních měsících po volbách, rozhodně nepřipomíná zodpovědný přístup ke správě země, ale spíše lehkomyšlné hraní si na politiku bez ohledu na to, jestli to republice prospívá nebo škodí. Vlastní mocenské zájmy a osobní antipatie dostaly přednost. Tři měsíce po volbách máme vládu v demisi. Několik měsíců před volbami jsme měli vládu na odchodu. Bez velkého přehánění se dá říct, že půl roku bezvládní je za námi a optimistický výhled na rychlé řešení v nedohlednu. Nechci si představovat, jak by naše země vypadala, kdyby všechny obce, všechny firmy a rodiny každé čtyři roky přestaly půl roku pracovat.

Důležitý bude i pro to, že si vybíráme prezidenta na dalších pět let. V době, kdy budete číst tyto řádky, už budou výsledky známe. Přeji nám všem, aby prezident, který z druhého kola vzejde, byl pozitivně naladěný. Aby se snažil vždy hledat řešení dobrá pro naši republiku a aby měl dost sil a chuti ustát politické tlaky, které se dají očekávat v souvislosti se současnou politickou náladou a situací. Prezidentský úřad může být v následujících letech důležitějším činitelem, než jen reprezentantem země při státních návštěvách, jak je často vnímán.

A konečně budeme si letos volit i obecní zastupitele na další období. Do tohoto okamžiku nám ještě sice několik měsíců zbývá, ale čas běží rychle a už nyní je třeba přemýšlet, co dál. O tom, proč je důležité mít dobré vedení obce, kde žijeme, není třeba asi dlouho psát. Výsledky práce obecních samospráv vidíme každý den ve svém nejbližším okolí.

Chtěl bych úvodem roku popřát nám všem, aby se toto vše vyvíjelo ku prospěchu naší krásné země jako celku.

Ale psal jsem v úvodu, že letošní rok bude také významný. Zejména proto, že nás v letošním roce čekají oslavy důležitých výročí. Osmičkové roky jsou vždy protkány vzpomínkami na zásadní okamžiky našich dějin. Ale dovolím si zde vyzdvihnout 100. výročí vzniku Československé republiky v roce 1918, které považuji za naprosto zlomové. O významu dní, které určily další běh našich dějin až do dneška, by se jistě dalo debatovat dlouhé hodiny. A snad se takových debat letos opravdu dočkáme. Nicméně rád bych zde vyzdvihl zásadní moment, který považuji za nejdůležitější. Z monarchie jsme se před sto lety odtrhli k samostatnému státu a udělali jsme první kroky na cestě směrem k možnosti ovlivňovat chod života kolem nás. Stali jsme se tenkrát učedníky v oboru demokracie a jsme jimi dodnes. Snad se dočkáme toho, abychom se postupně z učedníků stali tovaryši a jednou mohli pomýšlet i na mistrovskou úroveň. Cesta to bude ještě dlouhá a jistě ne bezbolestná. Ale má smysl po ní jít.

Letos máme opravdu dost příležitostí, abychom ukázali, jak si jako učedníci demokracie vedeme. Snad v těchto zkouškách obstojíme.

Pavel Bartík

Milí občané Soběhrd a okolí

přijďte si posedět a pochutnat na dobrém jídle a pivu do znovu otevřené Restaurace U Železného dědka. Každý den se můžete těšit na polední menu, které se budeme snažit sestavovat tak, abychom uspokojili vaše chutě ☺ Vařit budeme zejména klasickou českou kuchyní, ke které je možné dát si vychlazené pivečko nebo si vybrat ze široké nabídky nealko nápojů. Dále nabízíme možnost zajištění společenských akcí, rodinných oslav, členských schůzí spolků apod.

Naše zimní otvírací doba: pondělí, úterý, čtvrtek od 11 hod. do 14 hod., středa od 11 hod. do 20 hod., pátek od 11 hod. do 23 hod. a v sobotu od 18 hod. do 23 hod.. Otvírací doba se bude přizpůsobovat vašemu zájmu.

Pokud byste měli zájem o zasílání týdenního jídelníčku na mail, zašlete vaše mailové adresy na adresu: spidrovad@gmail.com. Brzy týdenní jídelníček naleznete také na FB a na našich webových stránkách, o jejich zřízení budete informováni.

Těšíme se na Vaši návštěvu

Kolektiv Restaurace U Železného dědka

Novoroční zamyšlení

Tak, Vážené spoluobčané, prošli jsme již první polovinou meteorologické zimy a ani jsme si nezalyžovali, ani nezabruslili, natož abychom stavěli sněhuláky. Mám samozřejmě na mysli pouze středočeský a benešovský region. Tak si musíme počkat na tu druhou polovinu. Jistě jste téměř všichni přibrali (já určitě) po vánočních svátcích, a tak se těšíte na pomalu se prodlužující dny a čilejší pracovní ruch ve Vašich domácnostech, dvorcích, zahrádkách atd.

Budeme mít buď staronového nebo nového prezidenta a můžeme se snad těšit, že v tomto roce budeme mít více radosti a spokojenosti než nepříjemností a zármutku. To bychom si jistě přáli. Snad budeme mít i rozumnou vládu.

V tomto roce si budeme připomínat kulatá výročí, která v minulosti osudově tvarovala život našim rodičům, prarodičům, a tím i nám samým. Budeme si připomínat 100 let od vzniku nového státu ve střední Evropě, 80 let od jeho dočasného zničení, 70 let od fatální změny jeho politického systému, 50 let od dalšího zničení jeho vlastní politiky, a tak ať přemýšlíme a uvažujeme sebevíce a chceme-li se realizovat v pokoji a míru, musíme být znovu součástí velkého a bezpečného celku, kterým je celá Evropa. A tak si přejme i při občasném reptání, škarohlídství i kritizování, neboť nikdo nejsme dokonalý, abychom byli odhodlaní hledět s optimismem a důvěrou v budoucnost nás samých a hlavně našich potomků.

I Vy mladí máte možnost vytvářet politiku, o které jste přesvědčeni, že je správná a má oporu ve společnosti, a to na všech úrovních, včetně té komunální.

Tak ať se Vám daří!

Vladimír Vachoušek

Zapište si do kalendáře

- 3.2. Maškarní masopustní průvod
v Soběhrdech (během dne)
- 3.2. Maškarní bál v Mezihoří (večer)
- 24.3. Dětský maškarní karneval v Soběhrdech

Tříkrálová koleda v Mezihoří

V duchu leckde bohužel opomíjených, ale stále krásných tradic se děti v Mezihoří domluvily, že letos na Tři krále půjdou po stavebních vinšovat štěstí a zdraví v novém roce, zazpívat koledu a zanechat znamení pozhánání Tří králů křídou na dveřích. Vzhledem k počtu dětí jsme jim koledu pomohli zorganizovat na dvě skupiny, aby někomu nebylo líto, že nemohl jít. Každá trojice obešla svou část vesnice. Koleda pro děti byla i díky mezihořským osadníkům skvělým společným zážitkem, jako celý slunečný den. Tatínkové s nimi pak strávili zbytek dne na zahradě u L+L Rezkových a také si to užili :-). Ještě jednou děkujeme jménem dětí za sladkosti, ovoce a ořechy do košíčku - spravedlivě se o ně rozdělily. Kromě toho zcela nečekaně shromáždily v kasičkách během tříkrálové koledy 2.240,- Kč díky štědrosti těch, koho navštívili. Děkujeme! Děti se rozhodly, že tuto sumu věnují celou na činnost Záchrané stanice pro živočichy ČSOP a Parazoo ve Vlašimi ve formě věcného a finančního daru. Za větší část jsme tedy nakoupili krmiva (obilí, granule a piškoty po poradě s vedením ZS) a menší část (cca 500 Kč) děti věnovaly do kasičky organizace. Vše osobně předaly v sobotu 13. ledna, kdy je zároveň pracovník ČSOP provedl po obou zařízeních a dal jim výklad - byl to pro ně prima výlet!

Mějte se hezky; doufáme, že i vám tříkrálová koleda přinesla aspoň trochu radosti. A vzpomeňte si o velikonoční plískanici, jak krásně bylo v lednu na Tři krále - létaly dokonce včely!

Hodně štěstí a Christus mansionem benedicat!

Mikešovi, Kulíškoví, Rezkovi a Štefloví

Odpady v roce 2018

Několik posledních měsíců jsme se na obecním úřadě intenzivně věnovali změně systému nakládání s odpady. Vidím kolem sebe, že se většina změn již stala součástí našich životů a věřím, že to byly změny k lepšímu. Ovšem nejedná se o jednorázovou událost. Systém bude třeba ještě dále upravovat a nastavovat. Rád bych zde připomněl několik drobných změn, které mohly zůstat nepovšimnuty.

Ze společných separačních míst zmizely kontejnery na nápojové kartony. Nebyly všude, ale přesto si toho někteří z vás jistě všimli. To je jen drobná změna, která ušetří obci několik tisíc ročně. Nápojové kartony můžete dávat do popelnic na plasty jak doma, tak na společných místech. Svozová firma si je vytrídí v rámci dotřídování plastů.

V Soběhrdech u autobusové zastávky stojí již několik let kontejner na použitý textil. Možná jste si všimli, že v období přelomu roku byl dlouho plný a nevyvezený. Charitativní organizace, co textil svázela a využívala, ukončila svou činnost. Nějakou dobu trvalo, než se podařilo najít jinou organizaci, která má pro textil využití. Ale nyní je vše již opět v původním režimu a obsah kontejnerů může dál pomáhat vylepšit život potřebným.

Plasty a papíry ze společných separačních míst nebudou již sváženy každý týden, ale v delším časovém rozmezí. To souvisí s tím, že velká část z nás má barevné popelnice doma a velké kontejnery se tedy nebudou plnit tak rychle. V prvních lednových týdnech jsme je nechali vyvážet 1x za dva týdny. V dalších týdnech budeme sledovat, jak rychle se budou plnit a frekvenci svozu podle toho upravíme.

A nejlepší nakonec. Děkuji těm z vás, kteří zodpovědně třídíte odpad. V loňském roce jsme se díky vám všem umístili v krajské soutěži obcí na 13. místě v kategorii obcí do 500 obyvatel. Takových obcí je ve Středočeském kraji více, než šest stovek, takže je to opravdu úspěch. V bývalém benešovském okrese nebyla žádná obec lepší, než my. Znovu děkuji za váš odpovědný přístup a pojďme být letos společně ještě o kousek lepší.

Pavel Bartík

Hasičský ples v Soběhrdech

V sobotu 13. ledna 2018 uspořádali soběhrští hasiči tradiční hasičský ples. Ples se každoročně těší velké oblibě, jinak tomu bylo i letos. Sál praskal ve švech, parket i bar byly neustále v obležení. O hudební doprovod se postarala skupina Pokrok. Radost jste si mohli udělat výhrou v tombole.

Těší mě, že se díky výstavbě nového sálu opět zavedla tradice hasičských plesů. A co mě nejvíc potěšilo, byl pohled na svátečně oblečené a dobře naladěné sousedy, kteří si užili příjemný večer.

Václava Bašťařová

Sbor dobrovolných hasičů Soběhrdy

Vás srdečně zve na
MASOPUSTNÍ PRŮVOD MASEK
v sobotu 3. února 2018
sraz masek: v 11:30 před hasičárnou
hraje: Vranovanka
odmaskování: restaurace
U Železného dědka

Společně oslavíme 100 let od vzniku Československa

Jak jsem již zmínil v úvodním článku, čekají nás v letošním roce oslavy významného výročí. Na důležitých místech a v řadě odborných institucí již nyní probíhají přípravy na akce spojené

s tímto výročím. Výstav, přednášek i slavnostních aktů proběhne jistě celá řada. A ani my v Soběhrdech nechceme jen stát opodál a pasivně se účastnit. I v našich obcích před sto lety vznikl nový stát a i v našich obcích se letos bude oslavovat. V tuto chvíli připravujeme a domlouváme řadu akcí, které by významné okamžiky měly připomenout v průběhu letošního roku. Přesný harmonogram zatím není k dispozici, ale o všem se jistě včas dozvíte prostřednictvím zpravodaje, webových stránek nebo úřední desky v obcích.

Už teď ale můžu prozradit, že jedním z hlavních bodů bude úplně nové divadelní představení, které by se mělo poprvé odehrát v rámci tradičního Vítání léta 30. června 2018 v Soběhrdech. Asi nikoho nepřekvapím, když prozradím, že ho sehraje divadelní spolek Kašpaři z Mezhoří pod vedením principála a režiséra Vladimíra Bezděka. Překvapením už by ale mohlo být, že kromě tradičních členů spolku tentokrát budou i herci, které byste asi na divadelních prknech nečekali. A naprostou raritou bude to, že se jedná o dílo, které dosud nebylo nikde nikdy sehráno, protože autor jej píše jen pro tuto příležitost. Myslím, že se opravdu máme na co těšit.

Pavel Bartík

Vzpomínáme... před 100 lety

Nikdo nečekal, že tahle válka přinese takové utrpení a bude trvat tak dlouho. Naši tehdejší kronikáři popisují tento rok jako neuvěřitelnou tragédii... následující záznamy z našich kronik Vám situaci přiblíží.

Válka světová dostoupila vrcholu r. 1918, kdy se mělo ukázat, kdo bude vítězem. Rakousko s Německem na začátku vítězili. V r. 1918 nastává obrat a zhroucení. Následkem blokády nastává nedostatek potravin a hlad. Nedostávalo se všeho – oděvů, kovů a různých surovin. Školní děti byly nuceny sbírat listí z malin a jahod, ostružin a kopřivy. Byly konány sbírky starých látek bavlněných, vlněných, kůží, kovů, snímány s věží zvony. Ze zdejšího československého kostela byl vzat zvon Žižka k účelům válečným. Dívky musely ve škole plést ponožky a rukavice. Vše bylo odvedeno do sběren ve Vídni. Učitelstvo mělo ve všem působiti na lid a nabádati k vlasteneckým činům. Nejvíce postihovaly a tísnily obyvatelstvo tzv. rekvisice mouky, brambor, obilí a domácích zvířat. Na výrobu hospodářskou přišla katastrofa. Nebylo potřebných sil ku práci polní, kterou obstarávaly hlavně ženy, starci a nedospělé děti. Nebylo hnojiv, nebylo strojů, ba nebylo dostatek osiva ani potahu. Nejvíce utrpěl chov dobytka stálými rekvisicemi, to pak bylo příčinou, že nebylo mléka ani masa.

Obyvatelé, kteří měli sami málo, ze strachu před nelibostnými vojny a úředníky, kteří rekvisice prováděli, obilí a mouku schovávali, kam mohli, často na taková místa, kde se vše zkazilo. Lidé začali již v sedmáctém roce hladověti. Vrchol hladovění a podvýživy nastal v roce 1918, když již se nedostávalo potravin ani potravin a žactva. Chudší lidé dostávali na všechny potřeby pro domácnost památné lístky – enky jako cukřenky, moučenky, bramborenky, tabačenky, mýdlenky atd, za které buď málo neb ničeho nedostali. Lidé ve frontách stáli před krámy, aby dostali potraviny nebo jiné denní potřeby. Stávali často již od časného rána, ano i od půlnoci před krámy, aby se na ně dostalo trochu jako popel černé mouky neb jiných potřeb. Ale velmi často se stávalo, že lidé, ač dlouho stáli, nedostali ničeho. Tu lidé z hladu jedli i rozemletou kůru stromů, padavky, kopřivy a jiné byliny, které ani dobytek nejedl. Lid trpěl úžasnou podvýživou. K těmto strastem přidružily se i jiné. Bída lidské využívaly hyeny v lidském těle, kteří buď velmi drazé neb za jiné často velmi cenné věci, potraviny prodávaly a i jinak využívaly tísně lidí k svému obohacení – byli to tak zvaní keřasové, kteří z lidské bída stali se boháči, ač před válkou měli buď málo, nebo vůbec nic. Ke všem těmto strádáním přidružily se ještě nemoce nakažlivé, které řádily mezi lidem v zázemí a vojskem na frontě. Jsou to španělská chřipka, úplavice a malárie. Na všechny tyto nemoci

zemřelo mnoho lidí. V zázemí hynuli lidé podvýživou a nemocemi a na frontě otcové, synové a bratři strašnými moderními zbraněmi a otravnými plyny. Mnoho jich padlo, mnoho jich bylo zmrazeno. Všude jeví se ochablost a vroucí touha po míru.

Byl naprostý nedostatek šatstva a prádla. Ceny těchto věcí stouply do úžasné výše. Nic nedovedlo zameziti hroznou lichvu. Naši lidé dostali tu nutné věci jen za živobytí. Tak vagon uhlí dostal se za 2 ½q mouky, 20 kop vajec, 5q obilí, 20kg másla. Ježto byly přísné rekvisice a jen za obilí, vejce a máslo mohlo se něco dostat, nebyl dostatek ani v největších selských statcích.

Nejpovážlivěji doléhala na obyvatelstvo drahota potravin. Drahota tato hlavně byla vypěstěna nedovoleným obchodováním pod rukou ve velkých městech. Tam šla potravina z ruky do ruky a každý ji zdrazil. Řetězový obchod tu prováděl své otravné dílo. Tyto potraviny měli různí řetězoví obchodníci uschováni a prodávali je za neslýchané ceny.

V r. 1913 stál v Praze 1kg prima rýže K (korun) 0,52, dnes 62 K. Podražila tedy celkem o 11.823 %. Čočka stoupla ze 40 hal. na 20 K čili o 4.900 %. Z různých druhů masa podražilo nejvíce maso vepřové z K 1,90 na 46 K. Skopové maso stouplo od počátku války o 1.614 %, telecí o 1.025 %, hovězí o 607 %. Koňské maso, po kterém před válkou byla nepatrná poptávka, prodává se nyní se zdražením 1.150 % přední a 1.240 % zadní. Velmi značně podražily omastky. Sádlo vepřové stouplo z 1,60 K na 58 K (3.525 %), hovězí lůj z K.1,10 na 40 K (3.538 %), máslo ze 3 K na 64 K (2.033 %). Mouka podražila skoro stejně jako omastky. Nulka prodávala se za 48 h., nyní za 16 K – 20 K (3.233 %). Kopa vajec stála K. 3,60 nyní 72 K. Podražila tedy o 2.018 %. Husa k pečení, která při ceně 5 K patřila k obligátnímu jídlu v každé domácnosti, stála 70 K a byla vyhrazena jenom zámožnějším lidem, kteří mohli snést zdražení o 1.300 %. Ještě více však podražily kachny (o 1.507 %), a kuřata (o 2.500 %). Brambory, jimiž se živí nejširší vrstvy obyvatelstva, vyšínuly se ze 6 – 7 K na 120 K za 1q, podražily tedy o 1.614 %. Káva zrnková podražila o 2.095 %, čaj o 1.500 %, cukr o 1.938 %. Nápoje vykazují značně menší zdražení než potraviny. Víno podražilo o 740 %, pivo o 685 %. U piva a vína poklesla ovšem i jakost.

Na této ohromné výši zdražení mají vinu zejména oni činitelé, kteří z Čech všecko vyváželi za hranice a tím zde každý výrobek nesnesitelně zdrazili, na druhé straně nesvědomití obchodníci, kteří namlouvali lidu, že prý tak draho museli platit oni výrobky sedlákům.

Je pravdou, že museli i venkované zdraziti své výrobky, ale nikdy to nebylo v poměru k cenám, které se musejí platit za potraviny v obchodech. Zdražení výrobků na venkově bylo vyvoláno všeobecnou drahotou všech potřeb. Může tedy venkovan prodávati své obilí a svůj dobytek za ceny předválečné, když sám musí za každou maličkost platiti ceny přímo neuvěřitelné! Tak např. secí stroj, který stál před válkou 450 K, stál po válce 2025 K (450 %), žací stroj travní stál dříve 290 K, nyní 1600 K, žací stroj na obilí stál 300 K, nyní 1300K, pohrabovač stál 150 K, nyní 800 K atd. Hnojiva podražila až o 611 %.

Dobytěk byl vyrekvírován a kdo jej chtěl koupiti z ciziny, musel dáti za něj ceny horentní. U koní byl rozdíl až 5.000 % Ale i jiné potřeby zdrazily nesmírně, pytle o 4.000 %, konopné provazy o 600 – 1.000 %, řemeny o 1.500 %, košťata o 316 %, ba i bičičtě o 1.000%.

Oblek, za nějž se dříve platilo 60 – 64 K, stál ve válce 800 – 900 K (1.190 %, lepší 2.000 – 2.500 %). Podobně je u šatů ženských. Špatný límeček stál K 2,40 = 500 % více. Košile nebyly téměř k dostání, a když, tedy špatná za 80 K, což proti dříve, kdy

stály 6 K, činí 1.230 %! Boty před válkou stály 16 K, nyní 240 K. Byly tedy dražší o 1.400 %. Za dámskou košili žádalo se 200 K, tedy o 1.560 % více než před válkou. Zástěry stouply o 1.800 %. Kartounový šátek stoupl ze 48 h na 24 K = 4.900 %. Punčochy byly dražší o 900 %, batistové kapesníky o 600 %, letní svetry o 1.000 %. Měkký olšový nábytek podražil nejméně o 900 %, lepší o 2.500 %, zařízení kuchyňské o 1.500 %, porculánové talíře o 510 %, prošívané slamníky o 2.400 %.

Všude viděti zchátralost a hroznou demoralizaci. Nedostatek měl za následek krádeže, kradlo se zvláště na polích i na drahách. Nejbolestivější a nejosudnější byl mravní úpadek dětí, zaviněný zanedbáním mládeže v domácnostech a špatnou návštěvou školy. Pro nedostatek uhlí bývalo i vyučování v posledních letech války zastavováno. Anarchie byla i v některých rodinách, obcích, okresech, ve státě, v armádě. Vojáci houfně desertovali. Už nepůsobily hrozby prachem a olovem. Státní vojenské orgány stávaly se bezmocnými

Vstupujeme do pátého roku světové války po čtyřech letech úžasných hrůz, krveprolití a hromadného vraždění, jakého ještě lidstvo nezažilo, a strašlivých útrap chudého lidu v zázemí. A nebylo dosud tušení, kdy bude míra utrpení dovršena, kdy se nasytí válečná furie lidské krve, kdy se lidstvo zase vrátí ke své kulturní práci, aby znovu zbudovalo, co válka zničila. Vzpomínky letí za našimi dobrými hochy a muži, kteří konají vojenskou povinnost, posíláme jim srdečný pozdrav a přání, aby je štěstí provázelo po cestách válečných hrůz a aby se zdrávi vrátili zase mezi nás, až skončí děsná tragédie lidstva. Se srdcem rozechvělým nepoznanou dosud mírou bolesti hledíme na uštvané ženy a zbědované děti, na všechnu tu bídu, neštěstí a zoufalství kolem a znovu se dere na rty otázka, den co den tisíckrát opětovaná: „Kdy už bude tomu konec?“ „Vstupujeme už do posledního roku války nebo povlečeme svůj kříž ještě po léta po cestách, posetých mrtvolami našich nejmilejších?“

Volání po míru je stále důraznějším mezi lidem všech národů. Kež se splní naděje těch, kteří se domnívají viděti bezpečné známky, že šílenství válečné spěje již ke svému konci a že pátý rok války bude jejím rokem posledním! Tak voláno ze všech stran.

Pokračování příště...

Jan Šíma

ZPRAVODAJ OBCE SOBĚHRDY

Čtvrtletník Obce Soběhrdy • Ročník 10 • Náklad: 200 výtisků • Vydavatel: Obecní úřad Soběhrdy
Odpovědný redaktor: Pavel Bartík • Redakce: Václava Baštářová, Jan Šíma • Registrace: MK ČR E 18629
Vydavatel: Obecní úřad Soběhrdy, 256 01 Soběhrdy 60 • telefon/fax: 317 795 639
e-mail: obec@sobehrdy.cz • Toto číslo vyšlo 16. 1. 2018